

helbøgt, at Videnskaben leed for meget, og at Examen, som nu maaskee er struet altfor høit op med sine Fordringer, sank altfor dybt, at man da stillede et Forslag om atter at sive disse 3,000 Rbd.; man vilde derved komme ind paa noget saare uheldigt. Jeg troer derfor, at det vilde være ønskeligt, om vi, forinden vi kommer til at afstemme om dette Punkt, som tillige finder sit Udtryk i Endringsforslaget under Nr. 21, kunde høre den høitærede Ministers Udtalelse om den Maade, hvorpaa han har i Sindet at bringe denne Sag til Udførelse, og navnlig kunde faae fra ham en Tilsikring om, at han ikke vil udstede de i denne Henseende nødvendige Bestemmelser, der, saavidt jeg skjønner, maae fortære ikke under den lovgivende Magt, men væsentlig maae falde ind under Kultusministeriet efter den sædvanlige Forhandling med Universitetet — uden efter en saa grundig og moden Plan, at de Studerende, der i Tilbud til den Forandring, der saaledes foretoges, begyndte deres Studier, ogsaa kunde være visse paa, at de kunde føre dem tilende uden at blive tvungne til et vende tilbage til det gamle System.

Selve Tanken, troer jeg, er rigtig; jeg troer, at det mere og mere gaaer op, navnlig for dem, som have med denne Examen at gjøre, og da især dem, der ere paa den studerende Side, men dog ogsaa tilbeels for dem, der ere paa den docerende Side, at disse Examenskommissioner ere et Middel, som fortjener en meget omhyggelig Overveelse, da det maaskee kunde være istand til at raade Bod paa den store og meget betydelige Ulempe, hvorover der fortiden føres Anke, at nemlig Studiet optager en saa utilbørlig lang Tid, at det er belæstet med saa megen uforholdende Detail, at Kandidaterne, naar de ere færdige med deres Examen, maaskee ere mindre skikkede til at gaae over i det praktiske Liv, end de vare det for 10 Aar siden, da 4 à 5 Aar antoges at være det Gjennemsnit, hvori man kunde tage sin Examen, medens det nu for det juridiske Studiums Bedkommende er mindst 7 Aar og for det theologiske Studiums Bedkommende vistnok ikke meget mindre. Jeg holder mig her specielt til disse to Embedsexamina, fordi jeg antager, at den medicinske Examen mindre trænger til en Reform end de

to andre, netop fordi den medicinske Examen efter sin egen Beskaffenhed har et stærkt praktisk Præg, idet den Videnskabelighed, som der efterstræbes, ikke er noget Abstrakt, der staaer alene for sig, men kun ydes som en Veiledning ved den praktiske Deel af Examen, som er Hovedsagen, og fordi jeg troer, at ved den filologiske Examen, som skulde være den fjerde, falder den frie Videnskabelighed saa nær sammen med, hvad der doceres ved Universitetet, at en Examenskommission ikke vilde kunne tilveiebringe nogen Forandring, ligesom det heller ikke er mig bekendt, at der med Hensyn til denne Embedsexamen hæver sig saa mange og stærke Klager som med Hensyn til de andre.

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg har tiltraadt det under Nr. 2 stillede Endringsforslag under den Forudsætning, at der ikke ved det paalægges Ministeriet nogen Forpligtelse til at bruge den derved bevilgede Sum, men at det kun indeholder en Forpligtelse til at optage Spørgsmaalet og at overveie det omhyggeligt; videre troer jeg ikke Bevillingen gaaer. Jeg vilde svigte Bevillingen, dersom jeg ikke optog Spørgsmaalet; men om man, efterat have overveiet Sagen fra alle Sider, kommer til det Resultat at indføre Examenskommissioner, derom vilde jeg paa Sagens nærværende Standpunkt ikke driste mig til at udtale nogen bestemt Formening. Jeg kan tiltræde Meget af hvad den ærede sidste Taler yttrede; ogsaa jeg anseer det for at være af stor Vigtighed, at de unge Mennesker, der blive vel forberedte, og som anvende deres Ungdomsaar paa en hensigtsmæssig Maade, kunne have endt deres Studier, naar de ere 22 Aar gamle; thi enhver Ting har sin Tid, og at læse til Examen har ogsaa sin. Det er uheldigt, naar en ældre Alder skal anvendes til disse Studier. Naar vi tage Livet praktisk, ville mange af de ærede Herrer have gjort den samme Erfaring som jeg, at det er besynderligt, hvad Indflydelse det har paa det rette Greb paa den praktiske Gjærning, at man kommer til den i en tidlig Alder, mellem det 14de og 18de Aar; de egentlige Drengesaar spille i denne Henseende en stor og vigtig Rolle, og man seer ofte, at de, som i en senere Alder tage fat paa